

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/6/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2321201762
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2321201762.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudcov: JUDr. Bibiána Ťažiarová a Mgr. Matúš Staríček, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: R. D., nar. XX.XX.XXXX a N. D. D., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, deti rodičov: matky - L. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX, a otca: D. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX/XX, E., zastúpený advokátom: Mgr. Peter Baran, Námestie SNP 538/16, Stropkov, o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 12P/95/2021-110 zo dňa 21.10.2021, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa ruší a vec sa mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh otca ma zníženie výživného zamietol a navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne § 121 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku) a § 26, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 Zákona o rodine (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že návrh otca na zníženie výživného na sumu 40 eur mesačne na každé dieťa zvlášť nie je dôvodný. Uviedol, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca upravená rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 21P/25/2019-47 zo dňa 10.09.2019, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal platiť výživné na maloleté deti vo výške 75 eur mesačne na každé dieťa, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

2. V čase poslednej úpravy výšky výživného mala maloletá R. 5 rokov a jeden mesiac, navštevovala materskú školu. Maloletý N. D. mal 2 roky a 4 mesiace. V súčasnosti má maloletá R. 7 rokov a dva mesiace, navštevuje prvý ročník základnej školy v C., maloletý N. D. má 4 roky a 5 mesiacov, navštevuje materskú školu v F., pričom výdavky na starostlivosť o deti narastajú priamo úmerne s ich vekom, fyzickým rastom, zdravotnou starostlivosťou a školskou dochádzkou, kultúrnym a sociálnym vyžitím, teda vo všetkých oblastiach ich života.

3. Matka maloletých detí bola v čase posledného rozhodovania o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom slobodná, na rodičovskej dovolenke s maloletým N. D., poberala rodičovský príspevok, ktorý bol jej jediným príjmom a spolu s maloletými deťmi žila u svojich rodičov. Okrem maloletých detí, o ktorých sa koná, mala vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k maloletej K. D. Q.. Toho času je naďalej slobodná, ďalšia vyživovacia povinnosť jej nepridubla, žije spolu s maloletými deťmi, svojim partnerom a jeho matkou v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve partnerovej matky. S maloletým N. D. je na predĺženej rodičovskej dovolenke, a to z dôvodu jeho zdravotným problémom, pričom jej jediným príjmom je rodičovský príspevok (275,90 eur mesačne), prídavok na tri maloleté deti (spolu 76,50 eur mesačne) a náhradné výživné na maloleté deti, o ktorých sa koná.

4. Otec maloletých detí v čase posledného rozhodnutia o výživnom nastúpil do novej práce, pričom uvádzal príjem cca 500 eur mesačne. Bol rozvedený, okrem maloletých detí mal vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k maloletej E. D., nar. XX.XX.XXXX. Toho času ju naďalej rozvedený, medzičasom mu ubudli vyživovacie povinnosti k dvom deťom, ktoré pochádzajú z rozvedeného manželstva, a ktoré sú zaopatrené, pričom ďalšia vyživovacia povinnosť mu medzičasom nepribudla. V súčasnosti žije so svojou nezamestnanou partnerkou v rodinnom dome, ktorý vlastní partnerkina matka, je nezamestnaný, zaradený v evidencii úradu práce ako uchádzač o zamestnanie s tým, že prácu si hľadá, pričom v novembri 2021 by mal nastúpiť do nového zamestnania v E. ako skladník. Naposledy pracoval ako pomocný kuchár u zamestnávateľa H., s.r.o. E., kde pracoval spočiatku na dohodu (od 27.08.2020 do 05.10.2020), následne na trvalý pracovný pomer (od 06.10.2020 do 18.01.2021), kedy s ním zamestnávateľ musel ukončiť pracovný pomer z dôvodu opatrení súvisiacich s pandémiou Covidu-19. Jeho priemerný čistý mesačný príjem bol vo výške cca 320 eur. Následne bol zaradený do evidencie úradu práce ako uchádzač o zamestnanie, kde je evidovaný od 19.01.2021 až doposiaľ s tým, že prvých 6 mesiacov bol poberateľom dotácie zo štátu vo výške 300 eur mesačne, pričom posledná dávka mu bola vyplatená v auguste 2021. Nie je vlastníkom žiadneho nehnuteľného, resp. hnutel'ného majetku väčšej hodnoty. Z dôvodu spáchania trestného činu podľa ustanovenia § 207 ods. 1 Trestného zákona mu bol trestným rozkazom udelený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov, ktorý mu bol podmienene odložený so skúšobnou dobou v trvaní 18 mesiacov.

5. Vzhľadom na vykonané dokazovanie súd prvej inštancie dospel k záveru, že je potrebné ponechať v platnosti výživné v pôvodne určenej výške, keďže nebola preukázaná podstatná zmena pomerov na strane posudzovaných osôb. Súd prvej inštancie poukázal na to, že matka naďalej výlučne sama zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti, ktorých odôvodnené potreby vzhľadom na ich vek, potreby a vývoj životných nákladov primerane objektívne narastajú. Otec maloletých detí je dobrovoľne nezamestnaný, čo nemôže byť na ujmu maloletých detí. Otec maloletých detí si neplní svoju vyživovaciu povinnosť pravidelne, resp. v súdom stanovenej výške, ani o maloleté deti neprejavuje pravidelný záujem. Otcovi ubudla vyživovacia povinnosť vo vzťahu k plnoletej E. D., nar. XX.XX.XXXX. Súd prvej inštancii pri rozhodovaní neprihliadol na tvrdenia otca ohľadne zhoršenia jeho zdravotného stavu, nakoľko v priebehu konania neprodukoval dôkazy, z ktorých by vyplývalo, že jeho zdravotný stav je takého rozsahu, ktorý by mu neumožňoval sa uplatňovať na trhu práce. Vo vzťahu k maloletemu N. D. súd prvej inštancie konštatoval zvýšené výdavky v súvislosti s návštevou odborných lekárov (neurológa a detského psychiatra).

6. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec maloletých detí, ktorý žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a znížil výživné zo sumy 75 eur mesačne na sumu 40 eur mesačne na obe maloleté deti. Poukázal na rozpor v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie, konkrétne v bodoch 25. a 26. odôvodnenia, ktoré považuje za vnútorne rozporné a nelogické. Na jednej strane totiž súd prvej inštancie konštatuje, že otec naposledy pracoval u zamestnávateľa H., s.r.o., ktorý s ním musel skončiť pracovný pomer z dôvodu opatrení súvisiacich s pandémiou ochorenia Covid-19, a otec si aktívne hľadá prácu, no na strane druhej konštatuje, že otec je nezamestnaný dobrovoľne. Takéto odôvodnenie odvolateľ označil za svojvoľné, resp. arbitrárne, ktoré je v priamom rozpore s vykonaným dokazovaním. Otec nesúhlasí s konštatovaním, že je nezamestnaný dobrovoľne, o čom svedčia ním predložené potvrdenia, ako i skutočnosť, že až do núteného skončenia pracovného pomeru u posledného zamestnávateľa bol zamestnaný. Skutočnosť, že je otec bez zamestnania a bez príjmu preto predstavuje podstatnú zmenu pomerov na jeho strane v podobe zníženia schopností plniť si vyživovaciu povinnosť vo výške určenej posledným rozhodnutím súdu. Otec ďalej poukázal na to, že je i naďalej nezamestnaný (napriek predpokladanému nástupu do zamestnania od novembra 2021) a je negatívne ovplyvnený obmedzenými možnosťami uplatniť sa na trhu práce. Má iba základné školské vzdelanie, čo mu ako osobe staršej ako 50 rokov so zhoršeným zdravotným stavom sťažuje zamestnať sa v tejto dobe postihnutej pandémiou. I keď je pravdou, že nebol posúdený posudkovým lekárom za účelom zistenia jeho zníženej pracovnej schopnosti, neznamená to, že nemá zdravotné problémy (potvrdené jeho všeobecnou lekárkou), ktoré ho obmedzujú pri hľadaní zamestnania.

7. K odvolaniu otca sa kolízny opatrovník ani matka maloletých detí nevyjadřili.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie otca bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému

zákon odvolanie prípúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonnú náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď dospel k záveru, že odvolanie otca je dôvodné.

9. Podľa § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

10. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

11. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

12. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

13. Podľa § 35 CMP, súd je povinný zistiť skutočný stav vecí.

14. Podľa § 36 CMP, súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu vecí.

15. Z obsahu spisu v prejednávanej veci súd zistil, že naposledy bolo o výživnom rozhodované rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 21P/25/2019-47 zo dňa 10.09.2019, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal platiť výživné na maloleté deti vo výške 75 eur mesačne na každé dieťa, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Otec sa návrhom zo dňa 26.04.2021 domáha zníženia výživného na obe maloleté deti na sumu 40 eur mesačne z dôvodu podstatnej zmeny pomerov na jeho strane spočívajúcej vo výraznom znížení jeho príjmov. Matka sa k návrhu otca vyjadrila v podaní zo dňa 14.10.2021 a na pojednávaní dňa 21.10.2021, na ktorom bol vypočutý aj otec maloletých detí. Matka ani kolízny opatrovník s návrhom otca na zníženie výživného nesúhlasili. Súd prvej inštancie návrh otca ako nedôvodný zamietol z dôvodu nepreukázania zmeny pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie vecnej správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci samej, t. j. či u účastníkov konania od poslednej úpravy výšky výživného došlo k podstatnej zmene pomerov.

16. Zmenu pomerov v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine možno definovať ako stav odlišný od stavu, ktorý bol rozhodujúci pri predchádzajúcom rozhodovaní. Zásadne musí ísť o zmenu závažnejšieho charakteru, teda o zmenu podstatnú a trvalú. Ak je pred súdom takáto zmena pomerov preukázaná, či na strane oprávnených detí alebo povinných rodičov, je opodstatnený záver súdu pre zvýšenie výživného, resp. zníženie výživného.

17. Podstatná zmena pomerov musí byť v súdnom konaní dostatočne preukázaná, takže súd musí preto podrobne skúmať pomery na strane účastníkov v čase pôvodného rozhodnutia o výživnom a

porovnať ich s aktuálnymi pomermi. Povinnosťou súdu je predovšetkým podrobne porovnať zmenu odôvodnených potrieb na strane dieťaťa (detí) vo vzťahu k primeranosti určeného výživného, životnej úrovne rodičov s poukazom na vek, zdravotný stav, schopnosť starať sa o seba, pravidelné, ako aj náhodné výdavky dieťaťa (detí) v súvislosti so školskou dochádzkou, zdravotnou starostlivosťou, ako aj jeho kultúrnymi, športovými a inými voľno-časovými aktivitami. Rovnako na strane povinných osôb súd musí porovnávať a preukazovať ich aktuálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery za účelom ich porovnania s pomermi v čase ostatného rozhodovania, aby mohol dospieť k záveru buď o podstatnej zmene pomerov, prípadne k záveru, že k zmene pomerov nedošlo, a to v súvislosti s príjmami rodičov, počtom ich vyživovacích povinností, osobných a materiálnych pomerov v nadväznosti na vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, vedomosti, pracovné skúsenosti, ako aj situáciu na trhu práce a podobne. Majetkové pomery treba posudzovať komplexne, nakoľko zahŕňajú jednak majetok povinného ako objektívnu kategóriu, a jednak jeho životný štandard, ktorým sa prezentuje navonok.

18. Pri zmene pomerov je nutné prihliadať ku všetkým okolnostiam, ktoré majú podstatný vplyv na posúdenie výšky vyživovacej povinnosti, a ktoré sa závažnejším spôsobom prejavili v pomeroch účastníkov konania v porovnaní s ich pomermi v čase ostatnej úpravy. Musia byť spoľahlivo zistené okolnosti rozhodujúce pre pôvodne stanovené výživné a okolnosti rozhodujúce pre stanovenie výživného v čase, keď sa rozhoduje o novej úprave.

19. Na strane povinného sa prihliada najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

20. Mimosporové konania (akým je i konanie o starostlivosť o maloletých a v rámci neho i konanie o zmene vyživovacej povinnosti) sú ovládané tzv. princípom materiálnej pravdy a princípom vyšetrovacím, ktoré vedú k tomu, že iniciatíva je často na súde, ktorého povinnosťou je v súčinnosti s účastníkmi rozhodujúce skutočnosti zistiť (účastníkov nezaťažuje dôkazné bremeno), a to bez akéhokoľvek prvku koncentrácie konania. Zistenie skutočného stavu veci závisí do značnej miery od realizácie povinností tvrdenia a dôkaznej, pričom rozdiel medzi sporovým a nespоровým procesom bude aj v objektívnej procesnej zodpovednosti v prípade ich nesplnenia. Aj účastníci mimosporového konania sú povinní úplne a pravdivo opísať (uviesť) skutkové okolnosti. Rozsah a kvalitatívny rámec tejto povinnosti sa viaže na vyčerpávajúce, zrozumiteľné a určité uvedenie tých skutočností, ktoré identifikujú oprávnenosť prejednávaného nároku. Nesplnenie týchto procesných povinností v návrhu na začatie konania nevylučuje, najmä pokiaľ ide o povinnosť úplného uvedenia právne relevantných skutočností, že môže byť naplnená postupne v priebehu konania, pretože procesná aktivita v týchto konaniach nie je obmedzená tzv. princípom koncentrácie (§ 34 CMP). V mimosporovom konaní nie je neuvedenie dôkazov na preukázanie tvrdení účastníkov možné sankcionovať rozhodnutím v neprospech účastníka, ktorý neunesol dôkazné bremeno. Uvedené vyplýva z uplatnenia vyšetrovacieho princípu v konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku, ktoré vylučujú zodpovednosť účastníkov konania za výsledok konania. Civilný mimosporový poriadok identifikuje rozsah zisťovania skutkového základu a rozhodnutia tak, že súd je povinný zistiť v konaniach podľa tohto zákona skutočný stav veci, ktorý je mierou čo najbližšieho priblíženia sa hmotno-právneho rozsahu práv, povinností a právom chránených záujmov. Uvedené smerovanie nie je možné dosiahnuť bez súčinnosti účastníkov konania, ako aj subjektov na konaní zúčastnených, preto zákon aj v týchto veciach trvá na naplnení základných procesných povinností (povinnosti tvrdenia právne relevantných skutočností a dôkaznej povinnosti).

21. Po oboznámení sa s obsahom spisu v prejednávanvej veci a s prihliadnutím na rozsah vykonaného dokazovania mal odvolací súd za to, že odvolacie námietky otca maloletých detí sú opodstatnené z dôvodu nepresvedčivosti a rozporu časti odôvodnenia napadnutého rozsudku, pričom odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie nevykonal dostatočné dokazovanie potrebné pre prijatie záverov o zamietnutí návrhu otca na zníženie výživného.

22. V prvom rade je nutné sa stotožniť s argumentáciou odvolateľa, ktorý poukázal na rozpor odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, konkrétne bodov 25. a 26. odôvodnenia, keď na jednej strane súd prvej inštancie uviedol, že otec naposledy pracoval u zamestnávateľa Vermex, s.r.o., ktorý s ním musel skončiť pracovný pomer z dôvodu opatrení súvisiacich s pandémiou ochorenia Covid-19, no na strane druhej konštatoval, že otec je nezamestnaný dobrovoľne. To, či došlo k zavinenému alebo nezavinenému poklesu príjmu či strate zamestnania je pritom podstatné pre posúdenie reálnych zárobkových možností otca i s prihliadnutím na pracovné možnosti v regióne, v ktorom má v súčasnosti svoje bydlisko.

23. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že výpadok príjmu na strane otca maloletých detí nemôže byť na ujmu maloletých detí v prípade, ak k strate alebo zníženiu príjmu dôjde dobrovoľne, resp. z dôvodu zavinenia na strane výživným povinnej osoby. V prejednávanej veci však spis neobsahuje dostatočné podklady pre záver súdu prvej inštancie o tom, že otec je dobrovoľne nezamestnaný. Súd prvej inštancie nevykonal v tomto smere dostatočné dokazovanie, za ktoré by bolo možné považovať dopyt na zamestnávateľov otca za posudzované obdobie. Ak predchádzajúci spis vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností neobsahuje potvrdenie o príjme otca (keďže súd v tom čase vychádzal len z vyjadrenia otca), nič nebránilo súdu, ktorý aktuálne posudzoval pomery na strane otca, aby vykonal lustráciu jeho zamestnávateľov od času poslednej úpravy výšky výživného až do súčasnosti, pričom dopytom na jednotlivých zamestnávateľov bolo možné zistiť pracovnú pozíciu, výšku čistého príjmu a dôvod skončenia pracovného pomeru otca u jednotlivých zamestnávateľov. Súd prvej inštancie si mal v záujme zistenia skutočného stavu vecí do spisu zabezpečiť správy zamestnávateľov vo vyššie naznačenom rozsahu a s prihliadnutím na získané informácie opätovne vypočítať otca vo vzťahu k výške jeho príjmu za posudzované obdobie a schopnosti plniť si vyživovaciu povinnosť v súdom určenej výške. Taktiež mal doplniť dokazovanie za účelom zistenia ponuky voľných pracovných miest v regióne súčasného bydliska otca na pracovných pozíciách, ktoré je schopný vykonávať. Takto doplneným dokazovaním by bolo možné verifikovať, či sa otec vzdal pôvodne dosahovaného príjmu dobrovoľne alebo z dôvodov, ktoré nie sú na jeho strane, a tiež to, či vykonáva maximálne úsilie pre to, aby sa znova zamestnal, k čomu však súd prvej inštancie nepristúpil.

24. Odvolaciu súdu neušlo pozornosti ani konštatovanie súdu prvej inštancie v bode 25. odôvodnenia napadnutého rozsudku, že z dôvodu spáchania trestného činu podľa ustanovenia § 207 ods. 1 Trestného zákona bol otcovi trestným rozkazom udelený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov, ktorý mu bol podmienene odložený so skúšobnou dobou v trvaní 18 mesiacov. Rozhodnutie súdu v danej trestnej veci však nie je súčasťou spisu.

25. Súd prvej inštancie zamietnutie návrhu na zníženie výživného odôvodnil o. i. aj tým, že otcovi ubudla vyživovacia povinnosť voči plnoletej dcére E. D., nar. XX.XX.XXXX. Tento záver je ale rozpore s konštatovaním súdu prvej inštancie, že otcovi medzičasom ubudli vyživovacie povinnosti k dvom deťom pochádzajúcim z rozvedeného manželstva (bod 25. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Ak súd argumentuje znížením počtu vyživovacích povinností, je nutné finančne vyjadriť o akú sumu došlo k zníženiu výdavkov otca z dôvodu zúženia okruhu výživným oprávnených osôb. Súd prvej inštancie v tomto smere nevykonal žiadne dokazovanie a nezabezpečil si rozhodnutie súdu určujúce vyživovaciu povinnosť otca k toho času už plnoletej dcére E. D., nar. XX.XX.XXXX. Ak výkon rodičovských práv a povinností k E. D., nar. XX.XX.XXXX nebol upravený súdnym rozhodnutím, bolo možné tieto informácie (o presnej výške jeho vyživovacej povinnosti v čase poslednej úpravy) zistiť výsluchom otca na pojednávaní. Dokazovanie vo vzťahu k vyživovacej povinnosti matky k jej dcére K. D. Q., nar. XX.XX.XXXX síce čiastočne vykonané bolo (zistením, že jej otec si vyživovaciu povinnosť riadne neplní), no ani v jej prípade nie je súčasťou spisu rozhodnutie súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností.

26. S prihliadnutím na už vyššie uvedené povinnosťou súdu prvej inštancie bolo vykonať nie len dôkazy navrhnuté účastníkmi konania, ale s uplatnením vyšetrovacieho princípu i ďalšie dôkazy za účelom zistenia skutočného stavu vecí. Súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu nevykonal dostatočné dokazovanie pri posudzovaní zmeny výšky výživného a jeho závery sú zatiaľ predčasné. Súd prvej inštancie bez toho, aby vykonával sám iniciatívne relevantné dokazovanie, pretože v tomto konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov, dokazovanie zamerané na aktuálne príjmové, majetkové a sociálne pomery rodičov a maloletých detí bez preskúmania dôvodov straty zamestnania na strane otca, jeho príjmových schopností a možností za celé posudzované obdobie, a taktiež bez zabezpečenia si

podkladov pre posúdenie zmeny rozsahu vyživovacích povinností otca. Rozhodnutie súdu nemôže byť založené na predpokladoch súdu, ale na riadne vykonanom dokazovaní. Možno preto dospieť k záveru, že súd prvej inštancie zistené skutočnosti vo veci nesprávne právne posúdil (aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil), nepostupoval v súlade s citovanými ustanoveniami Zákona o rodine a všeobecnými zásadami, ktoré je potrebné aplikovať pri rozhodovaní o zmene vyživovacej povinnosti na maloleté deti v Zákone o rodine upravených v ustanoveniach § 62, § 75 a nasledujúcich a nedostatočne zistil skutkový stav.

27. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP z dôvodu porušenia práva na spravodlivý proces a podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP z dôvodu nevykonania dôkazov potrebných pre zistenie skutočného stavu veci, napriek tejto povinnosti vyplývajúcej z vyššie citovaných ustanovení, zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

28. Po vrátení veci súd prvej inštancie doplní dokazovanie v zmysle pokynov uvedených vyššie a po doplnení dokazovania vo veci opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie i náležite v súlade s § 220 CSP riadne odôvodní.

29. Senát odvolacieho súdu toto uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).